



NVE

Begrunnelse for vedtak om godkjenning av
detaljplan

132 kV nettilknytning av Liåsen transformatorstasjon

Indre Østfold, Enebakk, Nordre Follo og Oslo
kommuner i Østfold, Akershus og Oslo fylker



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Tiltakshaver	Elvia AS
Referanse	202524943-19
Dato	16.06.2026
Ansvarlig	Anne Johanne Kråkenes
Saksbehandler	Birte Margrete Torp Maaseide

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Innhold

Innhold	1
1 Bakgrunn	2
1.1 Innledning	2
1.2 Dokumentets innhold og struktur	3
2 Høring og innkomne uttalelser	3
2.1 Detaljplanen har vært på høring	3
2.2 Innspill til detaljplanen	4
3 NVEs vurdering av detaljplanen	5
3.1 Hva vurderer NVE?	5
3.2 Detaljplanlegging av arealbruk	5
3.2.1 Masteplasseringer og fjerning av master	5
3.2.2 Permanent og midlertidig arealbruk	5
3.2.3 Kjørespor	6
3.2.4 Riggplasser	7
3.2.5 Helikopterlandingsplasser	7
3.3 Naturmangfold	8
3.3.1 Hensyn til rødlistede arter	8
3.3.2 Fremmede arter	9
3.3.3 Skogrydding	10
3.4 Visuelle virkninger	13
3.5 Naturfare	14
3.6 Vassdrag og kantvegetasjon	16
3.7 Friluftsliv	17
3.8 Kulturminner	17
3.9 Oppsummering	18



NVE

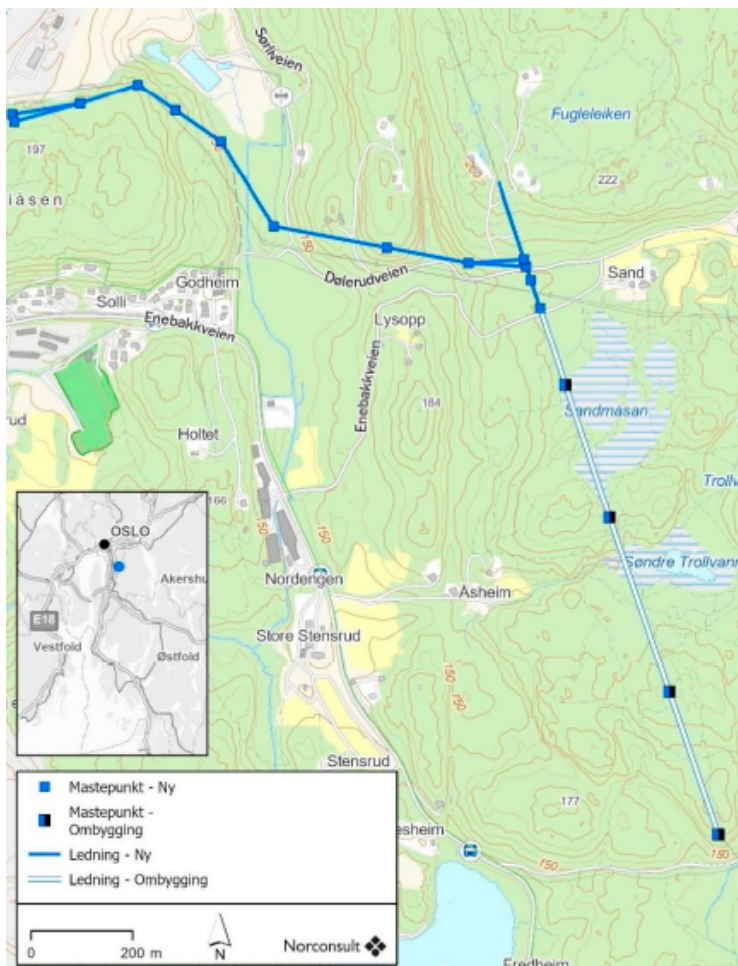
Norges vassdrags-
og energidirektorat

1 Bakgrunn

1.1 Innledning

Den 17. august 2023 fikk Elvia konsesjon¹ fra NVE for å bygge en 1,2 kilometer lang 132 kV luftledning fra eksisterende 132 kV Solbergfoss-Abildsø til nye Liåsen transformatorstasjon, samt ombygging av eksisterende luftledning Solbergfoss-Abildsø fra Hanåveien til avgreiningspunkt mot Liåsen (for oversikt, se Figur 2). Tiltakene er nødvendig for å knytte Liåsen transformatorstasjon til kraftnettet, og henger sammen med behovet for å øke kapasiteten i nettet i sørøst-Oslo i tråd med forventet økt forbruk.

Konsesjonsvedtaket ble pålagt til Energidepartementet (ED). ED fattet vedtak i klagesaken 8. mai 2024. Klagen ble ikke tatt til følge, og NVEs konsesjonsvedtak ble opprettholdt.



Figur 1: Oversikt over 132 kV nettilknytning av Liåsen transformatorstasjon. Kilde: Elvia, 12. desember 2025.

¹ NVE-ref.: 201708202-45.



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

1.2 Dokumentets innhold og struktur

I dette dokumentet beskriver NVE vår behandling av Elvias detaljplan datert 12. desember 2025² for nettilknytning av Liåsen transformatorstasjon fra eksisterende 132 kV Solbergfoss-Abildsø og ombygging av Solbergfoss-Abildsø fra Hanåveien (heretter kalt nettilknytning av Liåsen transformatorstasjon). Først presenterer vi søknadene og oppsummerer høringen og merknadene som har kommet inn. Deretter presenteres de vurderingene som er lagt til grunn for vedtakene som NVE har fattet i saken i dag.

I dette dokumentet behandles kun detaljplanen for nettilknytning av Liåsen transformatorstasjon. Detaljplanen for Liåsen transformatorstasjon er godkjent av NVE i et eget vedtak av 9. oktober 2024³ og Statnett AS er i gang med bygging.

NVEs vedtak i saken framgår av følgende dokument:

- Vedtak om godkjenning av detaljplan for 132 kV nettilknytning Liåsen transformatorstasjon⁴

2 Høring og innkomne uttalelser

2.1 Detaljplanen har vært på høring

I anleggskonsesjonen er det i vilkår nr. 10 blant annet satt krav om at «Elvia skal utarbeide planen i kontakt med berørt kommune, grunneiere og andre rettighetshavere». I detaljplanen er det opplyst om at grunneiere og rettighetshavere har vært involvert. Videre skriver Elvia at de har hatt møte med Oslo kommune, og hatt kontakt med gården til Foreningen for omplassering av dyr.

NVE sendte detaljplanen for nettilknytning av Liåsen transformatorstasjon høring 3. mars 2026 til:

- Foreningen for omplassering av dyr
- Statens vegvesen
- Statnett SF
- Oslo og omland friluftsråd
- Oslo kommune byrådsavdeling for byutvikling
- Østmarkas venner
- Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
- Grunneiere og rettighetshavere

Fristen for å komme med innspill til detaljplanen var 25. mars 2026. Elvia informerte grunneiere og rettighetshavere om høringen og fristen for å komme med innspill 4. mars 2023.

² NVE-ref.: 202524943-4.

³ NVE-ref.: 202404256-25.

⁴ NVE-ref.: 202524943-20.



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Energiloven åpner for å ikke kunngjøre detaljplanen når det «finnes unødvendig». ⁵ Etter vår vurdering har detaljplanen betydning for en begrenset krets, og vi mener derfor det ikke er nødvendig med kunngjøring i tillegg til høring i denne saken.

2.2 Innspill til detaljplanen

Vi har mottatt tre uttalelser til detaljplanen. Uttalelsene ble oversendt til Elvia for kommentering, og vi mottok deres kommentarer i brev av 24. april 2026.

Tabellen nedenfor gir en kortfattet presentasjon av innspillene og hva NVE anser for å være hovedtemaene i den enkelte uttalelse. Forhold i høringsinnspillene og konsesjonærens kommentarer som NVE mener er relevante for behandlingen av detaljplanen er nærmere omtalt i kapittel 6. Vedlegg 1 inneholder et lengre sammendrag av uttalelsene og Elvias kommentarer.

Tabell: Innkomne innspill.

Høringspart	Dato	Hovedtema
Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus	24. mars 2026	Naturmangfold, fremmede arter, vassdrag og kantvegetasjon
Statnett	24. mars 2026	Ingen innvendinger
Oslo kommune	25. mars 2026	<ul style="list-style-type: none">Plan- og bygningsetaten: hensyn til LNF-område, karbonlagring, klimagassutslipp, påvirkning på friluftsområdeRenovasjons- og gjenvinningsetaten: tilgang til området med renovasjonsbilerBymiljøetaten: fremmede arter, fugl og skogryddingEiendoms- og byfornyelsesetaten: minnelige avtaler om arealbruk, detaljering av arealbruk, involvering, miljøkrav, samlet belastning, støyvarsling, kulturminner, vassdrag og kantvegetasjon, hensyn til stier og fremmede arterVann- og avløpsetaten: private vannledningerByantikvaren: automatisk fredede kulturminner

⁵[Energiloven § 2-2](#) femte ledd (lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m.)



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

3 NVEs vurdering av detaljplanen

3.1 Hva vurderer NVE?

Formålet med en detaljplan er å sikre at dere som konsesjonær tar hensyn til miljø og landskap når anlegget bygges og driftes. I vår behandling kontrollerer vi at detaljplanen oppfyller aktuelle vilkår i konsesjonen. Vi vurderer og kommenterer også andre tema og forhold der konsesjonær eller høringsparter ønsker avklaring fra NVE. Forhold som NVE mener er beskrevet på en god måte i detaljplanen, og som det ikke er kommet innspill til i høringen, blir ikke vurdert nærmere av NVE.

Nedenfor presenterer vi først våre vurderinger knyttet til detaljplanleggingen av arealbruk. Deretter vurderer vi avbøtende tiltak i anleggs- og/eller driftsperioden, før vi avslutningsvis drøfter øvrige tema.

3.2 Detaljplanlegging av arealbruk

3.2.1 Masteplasseringer og fjerning av master

I kapittel 3 i detaljplanen fremgår det at det er gjort følgende endringer i tiltaket etter at konsesjonen ble gitt:

- Nøyaktig plassering av mastepunkter var ikke oppgitt på søknadstidspunktet eller av konsesjonsvedtaket. Det er nå oppgitt i detaljplankartet.
- Fjerning av to mastepunkt: ett på eiendom 172/101 og ett tett på Raudmyrbekken

Dere skriver at fjerningen av mastepunkt vil redusere virkningene for Raudmyrbekken, ettersom det ikke vil gjennomføres anleggsarbeid tett på bekken, og kun vil bli behov for begrenset hogst i kantvegetasjon. Tiltaket vil likevel medføre at mastepunkt nr. 2 og 3 blir noe høyere, totalt cirka 34 m, som vil øke de visuelle virkningene av tiltaket.

NVE har ikke mottatt høringsinnspill som retter seg mot noen av endringene. Etter NVEs vurdering har endringene ingen virkninger for miljø- eller samfunnsinteresser. NVE vurderer at de omtalte endringene i detaljplanen er innenfor rammen til konsesjonen, ettersom endringene er relativt små og ikke fører til endrede virkninger for miljø og samfunn.

3.2.2 Permanent og midlertidig arealbruk

Det er ikke behov for ny permanent arealbruk i forbindelse med bygging av nettilknytningen. Elvia har i detaljplanen søkt om midlertidig arealbruk til transport, rigg- og helikopterlandingsplasser. Den midlertidige arealbruken er vist i detaljplankartet vedlagt detaljplanen. Godkjenningen gis under forutsetning av at midlertidige anleggsområder tilbakeføres til det opprinnelige etter bruk.

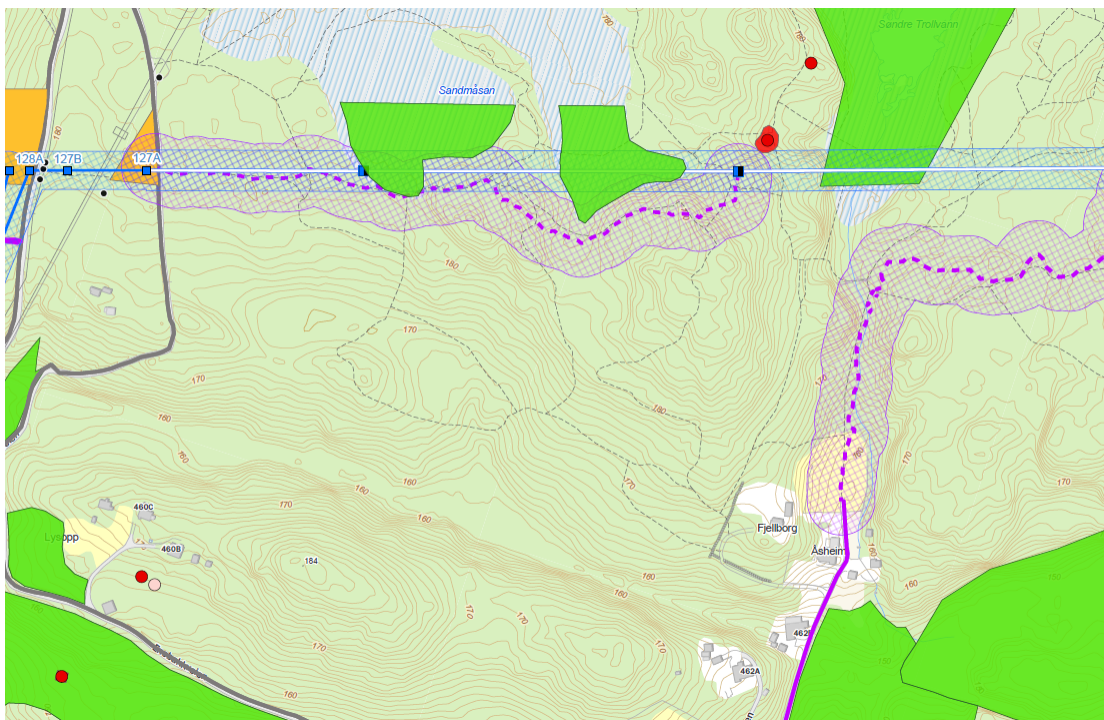
NVE minner om at planen ikke kan fravikes uten vår godkjenning, og at dersom arealbruken endres sammenlignet med det som er beskrevet i detaljplanen, må dere ta kontakt med NVE for å avklare endringen.



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

3.2.3 Kjørespor



Figur 2: Eksempel på terrengtransportkorridorer som Elvia søker om. Endelig trasé skal velges innenfor denne korridoren basert på hvor det går eksisterende spor, sikkerhetshensyn eller miljøhensyn. Kilde: Elvia, 12. desember 2025.

I anleggsperioden vil det være nødvendig å transportere gravemaskin og annet utstyr ut i terrenget, inn til og langs kraftledningstraseen. I tillegg til å benytte eksisterende veier, har dere beskrevet i kapittel 5.4 og 6.3.2 i detaljplanen at det også er behov for transport i terrenget.

Konsesjonæren har rett til å ta seg fram i kraftledningstraseen innenfor rettighetsbeltet. For terrengtransport utenfor rettighetsbeltet skriver dere i kapittel 6.3.2 at det søkes om korridorer på inntil 50 meter til hver side for inntegnet terrengtrasé. I kapittel 5.4 i detaljplanen og fra arealbrukskartet fremgår det derimot at bredden på de omsøkte korridorene for terrengkjøring er 50 meter til sammen, altså 25 meter fra hver side av terrengtraseen. NVE legger til grunn at dere søker om en korridor på 25 meter fra hver side av terrengtraseen.

I detaljplanen skriver dere at byggherre og entreprenør vil merke ut den eksakte traseen for terrengkjøring ved oppstart, og at dere som hovedregel skal benytte eksisterende stier og kjørespor. Videre skriver dere at dere har som hensikt å finne gode kjøretraseer for å redusere miljø- og terrengskader og at viftekjøring skal unngås.

Etter NVEs erfaring kan det i anleggsfasen bli nødvendig å justere tidligere godkjente kjørespor: Når anleggsarbeidene er i gang, blir entreprenøren og de som jobber med prosjektet kjent med terrenget, og kan finne traseer som er bedre for miljø og landskap. NVE er enig i at en korridor for terrengtransport er en god løsning for å legge til rette for at de beste traseene benyttes ved terrengkjøring. Vi godkjenner derfor de omsøkte korridorene for terrengtransport.



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Dersom det er nødvendig å justere traseer for terrengtransport (kjørespor) utover godkjente korridorer, må dere avklare slike endringer med oss. Se veilederen vår for informasjon om behandling av endringer fra godkjent detaljplan.⁶

I kapittel 6.3.2 i detaljplanen viser dere til landbruksveiforskriftens definisjon av ubetydelige terrenginngrep⁷, og legger til grunn at det ved terrengtransport kan gjennomføres tiltak som faller inn under denne definisjonen. NVE konstaterer at forskriften omfatter nybygging og ombygging av landbruksveier, og blant annet omtaler at «Med ubetydelige terrenginngrep menes planering med samlet omfang på inntil 150 meter eller på areal inntil 450 m², der fylling eller skjæring ikke fører til mer enn 1 meter avvik fra opprinnelig terrengnivå.»

Vi viser i den sammenheng til vår veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg, som blant annet omtaler veier og terrengtransport. Veilederen beskriver at dersom det ikke er gitt tillatelse til bygging av permanente veier i konsesjonen eller etter annet lovverk, skal arealer som benyttes til transport i anleggsfasen, som kjørespor og midlertidige veier, tilbakeføres til opprinnelig tilstand. Midlertidige veier og kjørespor skal derfor søkes planlagt med et minimum av tilrettelegging og permanente inngrep, slik at tilbakeføring blir enklest mulig.

Etter NVEs vurdering innebærer landbruksveiforskriftens definisjon av ubetydelige terrenginngrep at det kan gjennomføres mer omfattende inngrep i terrenget enn det som normalt gjelder når det er snakk om kjørespor i forbindelse med bygging av vassdrags- og energianlegg. På bakgrunn av dette mener NVE at landbruksveiforskriftens definisjon av ubetydelige terrenginngrep ikke kan benyttes ved bygging av vassdrags- og energianlegg, og vi godkjenner derfor ikke at dere gjør slike inngrep ved etablering av kjørespor

3.2.4 Riggplasser

Riggplassene som dere planlegger å bruke i anleggsarbeidet er vist i detaljplankartet og beskrevet i tabell 2 i kapittel 5.4 og 6.4.1 i detaljplanen. Dere skriver at bruk av riggplass R1 vil kreve noe arrondering og planering av plassen, og at det for riggplass R3 vil være behov for rydding av skog. Riggplass 2 er planlagt på en opparbeidet parkeringsplass, der det ikke vil være behov for tiltak.

NVE mener det er positivt at dere tar i bruk allerede opparbeidede arealer til riggområde for stasjonen. Når riggplassene opparbeides og istandsettes, legger NVE til grunn at dere følger prinsippene i vår veileder for terrengbehandling. Riggplasser er som hovedregel midlertidig arealbruk og skal tilbakeføres til det opprinnelige etter bruk. Når det gjelder skogrydding ifm. riggplassene, viser vi til vår vurdering av hogst i kapittel 3.3 om naturmangfold.

3.2.5 Helikopterlandingsplasser

I kapittel 5.4.2 og 6.3.3 i detaljplanen skriver dere at det kan bli behov for bruk av helikopter til enkelte mastepunkter og frakt av utstyr. Dere planlegger å benytte riggplassene i prosjektet som landingsplasser for helikopter, men skriver at det også kan bli behov for å lande i og i nærheten av ledningstraseen. Videre skriver dere at nøyaktig kartfesting av landingsplasser ikke er avklart ettersom dette er en vurdering som helikopterpilotene må gjøre, og at landing utenfor

⁶[Detaljplan for energianlegg – endring av godkjent detaljplan.](#)

⁷[Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier - Kapittel 1. Innledende bestemmelser - Lovdata](#)



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

ledningstraseen kun skal skje etter nærmere avtale med grunneier. I e-post av 4. juni 2026⁸ presiserer dere at landing med helikopter kun er planlagt på riggplassen nordøst for mastepunkt FM4, og i møte med NVE 2. juni 2026 ble det også sagt at eventuell landing utenfor dette kun skal forekomme dersom det er behov for nødlanding. NVE legger til grunn at dere benytter riggplassene i prosjektet til landing med helikopter, med mindre det oppstår behov for nødlanding.

3.3 Naturmangfold

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er vurdert i konsesjonsbehandlingen i NVEs notat «Bakgrunn for vedtak».⁹ I arbeidet med detaljplanen har Elvia innhentet oppdatert informasjon fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. I tillegg har Elvia på nytt gått gjennom offentlige databaser som Artsdatabankens Artskart og Naturbase. NVE har bekreftet disse opplysningene med egne søk i Naturbase og Artsdatabankens Artskart den 22. mai 2026. Vi mener vurderingene av naturmangfold i detaljplanen bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag, og vi mener vurderingene er tilstrekkelig konkrete og dekkende for tiltaket.

I anleggskonsesjonen er det satt flere vilkår som gjelder naturmangfold, inkludert hogst og inngrep i naturtype. I avsnittene nedenfor vurderer vi de aktuelle vilkårene.

3.3.1 Hensyn til rødlistede arter

I kapittel 4.3.2 i detaljplanen skriver dere at det ikke ble registrert rødlistede arter av fugl eller andre dyr ved befarings av traseen. Befaringen ble gjennomført utenfor ordinær sesong for kartlegging av fugl, slik at dere ikke kan utelukke at det er aktive hekke-lokaliteter i området. Tidligere registreringer av fugler i Artskart viser at det er flere rødlistede fuglearter i plan- og influensområdet til tiltaket. Dere skriver at anleggsarbeidene, og spesielt bruk av helikopter, bør unngås i hekkeperioden til disse artene, fra mars til august.

Oslo kommune v/ Bymiljøetaten påpeker at Elvia ikke bør gjennomføre hogst i hekkeperioden til fugl, i perioden mellom april-juni. Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY) mener at beskrivelsen av tiltak i detaljplanen er upresis, ettersom det ikke fremkommer konkret hvilke tiltak Elvia planlegger å gjennomføre. EBY viser blant annet til beskrivelsen i kapittel 4.3.2, der Elvia skriver:

«Anleggsarbeid og spesielt bruk av helikopter bør derfor unngås i hekkeperioden til disse artene. Samlet sett er denne perioden fra mars til august.»

Til Oslo kommunes innspill kommenterte dere at landing med helikopter i utmark ikke vurderes som nødvendig i dette prosjektet, da materiell kan flys inn og ut av området uten mellomlanding. Videre kommenterte dere at dere planlegger anleggsstart i juni 2026 og er avhengig av å få gjort forberedende arbeid med hogst og fundamentering i forkant av strømutkobling i september. Oppstart av hogst må starte i juni for å rekke dette. Videre skriver dere at store deler av ledningstraseen allerede er opparbeidet i forbindelse med tilgrensende prosjekter, og at behovet for hogst av store trær derfor vil være begrenset. Dere skriver at det ikke skal hogges trær der det foregår hekking.

NVE vurderer at de rødlistede fugleartene som er registrert i og i nærheten av ledningen er mest utsatt for negative virkninger i anleggsfasen, som følge av forstyrrelser fra støyende anleggsarbeid og hogst. I Artskart er det registrert flere observasjoner av flere rødlistede arter, deriblant

⁸NVE-ref.: 202524943-18.

⁹NVE-ref.: 201708079-120.



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

hønsenhauk (VU) ved Grønmo gjenbruksstasjon, nord for innføringen til Liåsen transformatorstasjon. NVE bemerker at observasjonen av hønsenhauk er gjort i tilknytning til friluftsområde ved Grønmo gjenbruksstasjon, hvor det er mye menneskelig aktivitet. Ettersom området ikke er kartlagt i hekkesesongen for relevante rødlistede arter, kan det likevel ikke utelukkes at for eksempel hekkende hønsenhauk vil kunne påvirkes av helikopterflyvning. Elvia skriver i detaljplanen at anleggsarbeid og flyving med helikopter bør unngås i hekkeperioden for fugl. NVE legger derfor til grunn at Elvia begrenser helikopterflyvning i hekkeperioden for sårbare arter av fugl til det som er absolutt nødvendig.

På samme måte som for fugl, skriver Elvia at det bør unngås inngrep i funksjonsområde til spissnutefrosk (VU), som tidligere er registrert i Søndre Trollvann og omkringliggende våtmarksområder. NVE konstaterer at Elvia, ut ifra beskrivelsen i detaljplanen og arealbrukskartet, ikke vil berøre Søndre Trollvann eller omkringliggende våtmarksområde med mastepunkter eller andre direkte inngrep. Basert på dette legger vi til grunn at funksjonsområde til spissnutefrosk ivaretas.

3.3.2 Fremmede arter

Elvia viser i detaljplanen til at det har blitt gjennomført en befaringsplan av planområdet, men at majoriteten av planområdet ikke er kartlagt for fremmede arter. Det er imidlertid registrert flere fremmede arter i eller i tilknytning til planområdet, deriblant kanadagullris (SE), russekål (SE), parkslirekne (SE), fagerfredløs (SE) og rødhyll (SE). NVE har også gjennomført søk i Artsdatabankens Artskart den 8. april 2026, som bekrefter at det er registrert fremmede arter i området.

Elvia har foreslått følgende tiltak for områder med registrerte fremmede arter:

- Bekjempelse av fremmede arter før anleggsarbeid for å hindre spredning: i forkant av anleggsarbeidet bør artene lukes/klippes før blomstring for å hindre frøspredning. Dersom blomstring har startet må plantene samles i sekker. Organisk avfall med planterester må sendes til forbrenning eller kompostering. Oppgraving av kanadagullris må gjennomføres 0.5 meter ned i en radius på 1.5 meter rundt individet.
- Rengjøringskrav for maskiner og kjøretøy som benyttes i infiserte områder. Jord- og planterester fjernes ved avbørsting/spyling.
- Begrenset kjøring gjennom infiserte områder
- Oppfølging av eventuell spredning. Kanadagullris bør overvåkes i 2-3 år. Eventuelle nye forekomster må bekjempes.

Bymiljøetaten i Oslo kommune påpeker at denne beskrivelsen ikke er tilstrekkelig dekkende for den faktiske situasjonen for fremmede arter i området. De har flere forslag til presisering av tiltak i detaljplanen, blant annet at Elvia må etablere restriksjonsområder med cirka 10 meter radius rundt områder med kanadagullris, russekål, hagelupin, steinkløverarter, ullborre og fagerfredløs, der kjøring, rydding og masseuttak unngås. De har også forslag til tiltak for å hindre spredning dersom inngrep ikke kan unngås. Videre skriver de at Elvia ikke må flytte masser, og at Bymiljøetaten må kontaktes for avklaring i så tilfelle.

Til dette svarer Elvia at eksisterende ledningstrasé ble befart av biolog høsten 2025 for å kartlegge fremmede arter, og at en oppfølgende registrering har blitt bestilt til mai 2026 slik at korridorer for



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

terrengekjøring også kartlegges. Elvia kommenterte ikke på kommunens forslag til presiseringer av tiltak for å hindre spredning av fremmede arter. I e-post av 4. juni 2026⁸ skriver Elvia at den oppfølgende registreringen utført i mai 2026 ikke har avdekket nye fremmede arter som vil bli berørt av tiltaket. I e-post av 11. juni 2026¹⁰ skriver dere også at dere vil etterkomme kommunens innspill og presiseringer av tiltak for å håndtere fremmede arter i forbindelse med anleggsarbeidet, og informere Bymiljøetaten fortløpende om tiltak og fremdrift som omhandler kravene.

NVE dermed legger til grunn at Elvia gjennomfører nødvendige tiltak for å hindre utilsiktet spredning av fremmede arter i henhold til forskrift om fremmede organismer § 24.

3.3.3 Skogrydding

Dere skriver i kapittel 5.4 at ryddebeltet til ny ledning gir en korridor på 25 meter ut ifra senterlinjen til kraftledningen, der terrengtransport kan foregå. I kapittel 5.2.1 skriver dere at ryddebeltet er på 14 meter til hver side fra senterlinjen til ledningen. NVE forstår at den nye ledningen skal etableres parallelt med Statnett sin eksisterende ledning 420 kV Frogner-Follo, slik at ryddebeltet til 132 kV nettilknytning til Liåsen vil fremstå bredere i områdene der ryddebeltene overlapper. NVE legger likevel til grunn at Elvia kun benytter rettighetsbeltet på 14 meter til hver side fra senterlinjen til ledningen til terrengtransport. Dersom dere ønsker å ta i bruk annet areal, må dette søkes NVE.

Begrenset skogrydding og rik sump- og kildeskog med innslag av rik edellauvskog

I anleggskonsesjonens post nr. 13 er det også satt følgende vilkår:

For å dempe direkte innsyn til kraftledningstraseen skal skogrydding begrenses så langt det vurderes som hensiktsmessig. Gjensetting av vegetasjon bør prioriteres på de strekningene hvor traseen krysser viktige naturtyper (rik sump- og kildeskog med innslag av rik edellauvskog), der det er satt vilkår om kamuflerende tiltak, der ledningen går gjennom eksponerte landskapsrom (f.eks. østsiden av Liåsen), samt i krysningspunkter med vei og mye brukte turstier. Gjennomføring av skogrydding skal omtales detaljplanen.

I kapittel 6.5 i detaljplanen beskriver dere hvordan skogryddingen skal foregå. Dere skal gjennomføre skogrydding på en skånsom måte i henhold til NVEs veileder om skogrydding i kraftledningstraseer¹¹. Ryddebeltet er på 28 meter, men at det kan bli behov for bredere ryddebelte i bratt terreng og ved lengre spenn. NVE gjør oppmerksom på at dersom dere har behov for et bredere ryddebelte enn det som fremgår av det vedlagte arealkartet for tiltaket, må dere sende inn søknad om endring av detaljplanen til NVE.

I detaljplanen beskriver dere ikke konkret hvordan skogrydding skal begrenses i områder der det er satt vilkår om kamuflerende tiltak, gjennom eksponerte landskapsrom og i krysningspunkter med vei og mye brukte turstier, utover at dere skriver at stiene skal ryddes for hogstavfall. NVE konstaterer at gjensetting av vegetasjon skal prioriteres i disse områdene uavhengig av om dere vurderer at det ikke er behov for kamuflerende tiltak på mastene, og at deres vurdering av dette må inkluderes i detaljplanen. Vår videre vurdering av Elvias oppnåelse av vilkåret følger i bunnen av dette delkapittelet.

¹⁰ NVE-ref.: 202524943-21.

¹¹ [Veileder nr 2-16: Skogrydding i kraftledningstraséer](#)



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

I konsesjonens post nr. 10 er det også satt vilkår om at detaljplanen spesielt skal beskrive og drøfte:

Inngrep i naturtype. Det skal vurderes hvordan inngrep i naturtypen rik sump- og kildeskog med innslag av rik edellauvskog kan minimeres ved plassering av mastepunkt og skånsom skogrydding.

Forekomsten av rik sump- og kildeskog med innslag av rik edelløvskog er omtalt i detaljplanens kapittel 4.3. Dere anbefaler å praktisere skånsom og begrenset hogst i lokaliteten, der kun nødvendig vegetasjon fjernes, at det benyttes selektiv rydding fremfor flatehogst, og at hogsten bør utføres med manuelt eller lett utstyr. Elvia påpeker at mastepunktet er planlagt utenfor naturtypen slik at behovet for inngrep blir mindre. Videre trekker Elvia frem at det er registrert alm (EN) i naturtyperlokaliteten, og at denne kan bli negativt påvirket av tiltaket.

EBY skriver i sitt høringsinnspill at bruk av uforpliktende formuleringer som «bør» og «anbefales» for beskrivelser av tiltak i detaljplanens i kapittel 4.3.1 og 4.3.3 bør endres. Kommunen mener slike formuleringer ikke er tilstrekkelig for å sikre minimal virkning på naturtypen. Elvia kommenterer ikke spesifikt dette forholdet i sitt svar til høringsinnspillet.

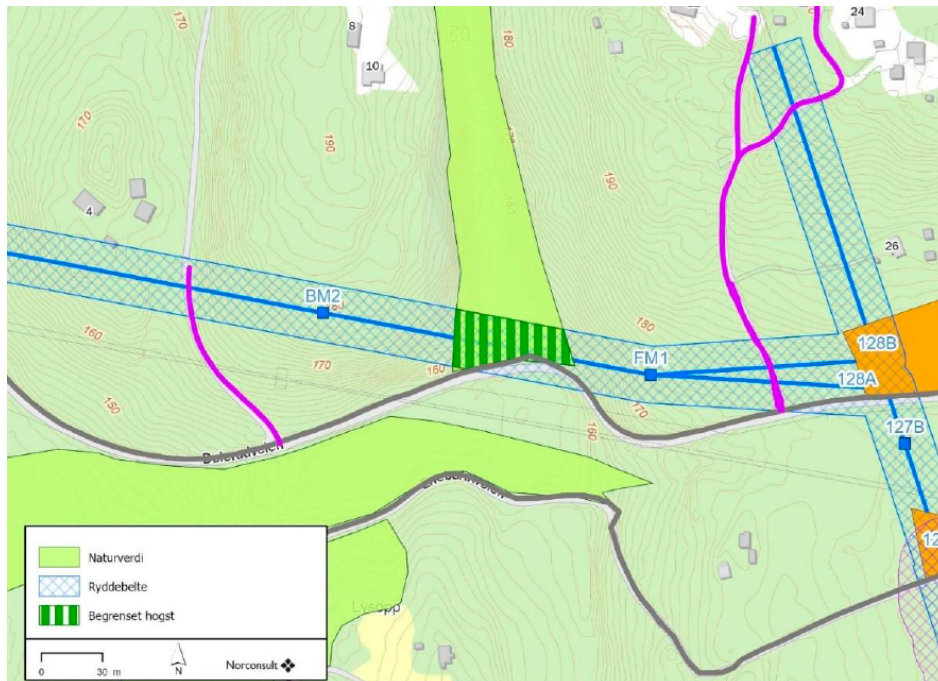
NVE mener det er positivt at Elvia har planlagt å sette mastepunkter utenfor naturtypen. Likevel er vi også enig med EBY i at det er uklart hvilke tiltak Elvia faktisk planlegger å gjennomføre, og hvordan hensyn til naturtyperlokaliteten vurderes. Etter vår vurdering kommer det ikke tydelig frem av detaljplanen hvilke vurderinger Elvia har gjort og hvilke tiltak dere faktisk planlegger å gjennomføre for å minimere inngrep i naturtypen. NVE påpeker at dersom Elvia mener at det ikke er mulig å gjennomføre tiltak, må Elvias vurderinger av fordeler og ulemper ved alternative løsninger likevel komme frem av detaljplanen.

På bakgrunn av dette legger NVE til grunn følgende forståelse av tiltak beskrevet i detaljplanen for vår godkjenning. Elvia skal praktisere skånsom og begrenset hogst i naturtyperlokaliteten rik sump- og kildeskog med innslag av rik edellauvskog, der kun nødvendig vegetasjon fjernes. I samme område skal dere benytte selektiv rydding fremfor flatehogst og hogsten skal utføres med manuelt eller lett utstyr. Videre skriver dere at dere skal forholde dere til NVEs veileder for skogrydding i kraftledningstraseer. NVE tolker dette som at dette gjelder for all skogrydding i forbindelse med tiltaket. I kapittel 6.3 av veilederen beskrives prinsipper for begrenset skogrydding, der det blant annet står at det skal utarbeides en rydde- og skjøtselsplan som gir entreprenør oversikt over spesielle hensyn for hver enkelt strekning med angitte stedsnavn og mastenummer. Det står også om spesielle hensynsområder i kapittel 6.4 der prinsipper for begrenset skogrydding er nødvendig. Utfra denne beskrivelsen vurderer NVE at vilkårene om skogrydding er tilstrekkelig ivaretatt i detaljplanen.



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat



Figur 3: Bildet viser hvordan lokaliteten rik sump- og kildeskog med innslag av rik edellauvskog blir berørt av tiltaket. Kilde: Elvia, 12. desember 2025.

Andre naturtypelokaliteter

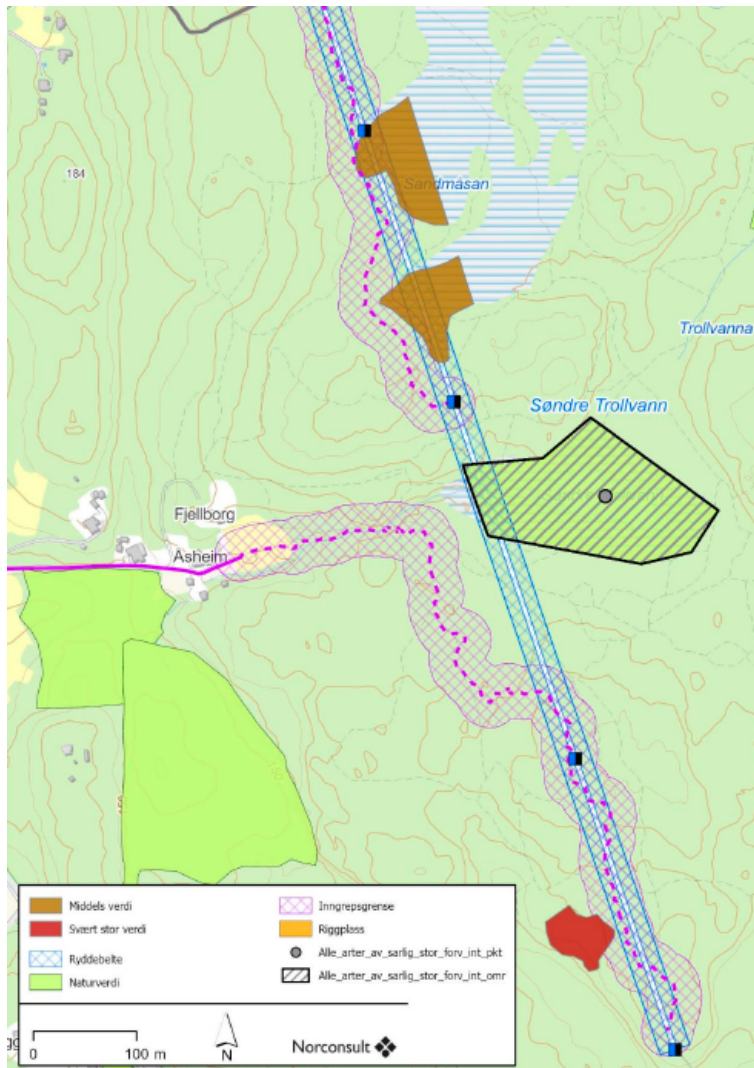
I kapittel 4.3.1 i detaljplanen skriver Elvia at det også har blitt gjennomført kartlegging av naturtyper etter Miljødirektoratets instruks i planområdet for ombygging av eksisterende kraftledning 132 kV Solbergfoss-Abildsø. Under kartleggingen ble det registrert to naturtypelokaliteter med «sørlig nedbørsmyr» (NT) med moderat og lav kvalitet og én «gammel granskog med liggende død ved» med svært høy kvalitet (se Figur 4). Lokaliteten med gammel granskog med liggende død ved ligger utenfor traseen og vil ikke bli berørt av den planlagte adkomstveien eller annet anleggsarbeid. Denne er lagt inn som et restriksjonsområde i arealbrukskartet.

NVE konstaterer at korridoren for kjørespor ikke overlapper med restriksjonsområdene for naturtypelokalitetene av sørlig nedbørsmyr med lav og moderat kvalitet, og forstår dette som at Elvia ikke planlegger inngrep i dette området. NVE vurderer at det er positivt at Elvia har planlagt tiltaket slik at naturtypelokalitetene ikke berøres og har ingen videre innvendinger.



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat



Figur 4: Oversikt over naturtyper kartlagt etter Miljødirektoratets instruks 28. oktober 2025. Brune polygoner viser lokaliteter for særlig nedbørsmyr og det røde polygonet viser lokaliteten med gammel granskog med liggende død ved. Kilde: Elvia, 12. desember 2025.

3.4 Visuelle virkninger

I anleggskonsesjonens post nr. 10 er det satt vilkår om at detaljplanen spesielt skal beskrive og drøfte:

Kamoufleringstiltak. Det skal vurderes kamouflering/grønnmaling av kraftledningskomponenter for både 420 kV ledning og 132 kV ledning på strekninger der dette kan ha god effekt for å redusere visuelle fjernvirkninger. Eventuelle kamoufleringstiltak skal visualiseres og estimerte kostnader for tiltakene oppgis.



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

I anleggskonsesjonens post nr. 12 er det også satt følgende vilkår:

Kraftledningen skal bygges med matte liner, master i mørk grønn/brun farge og komposittisolatorer eller silikonbelagte glassisolatorer på følgende strekninger.... Endelig områdeavgrensning, farge- og komponentvalg skal legges fram i ovennevnte miljø-, transport- og anleggsplan.

I kapittel 4.8 i detaljplanen skriver Elvia at kamuflering av mastene må ses i sammenheng med eksisterende ledninger i området. 132 kV nettilknytning til Liåsen krysser under Statnetts 420 kV kraftledning Frogner-Follo og vil gå parallelt med denne fra avgreningspunktet fra Liåsen. Elvia mener det vil gi et ryddigere visuelt inntrykk om den nye 132 kV- ledningen gjøres så lik Statnetts 420 kV-ledning som mulig, og vil derfor benytte seg av samme isolatortype som Statnett og la mastene være stålgrå. Over tid vil master og komponenter mattes ned. Statnett har fått konsesjon til å flytte noen av mastene for tilkoblingen til den nye stasjonen, men kommer da ikke til å kamuflere mastene med mørk farge fordi det vil gi en større kontrast mot himmelen sett fra Grønmo.

NVE er enig i at master med ulikt utseende kan gi et mer uryddig visuelt inntrykk av ledningen, og har ingen innvendinger til foreslått tiltak. NVE vurderer at vilkåret er tilstrekkelig ivaretatt i detaljplanen.

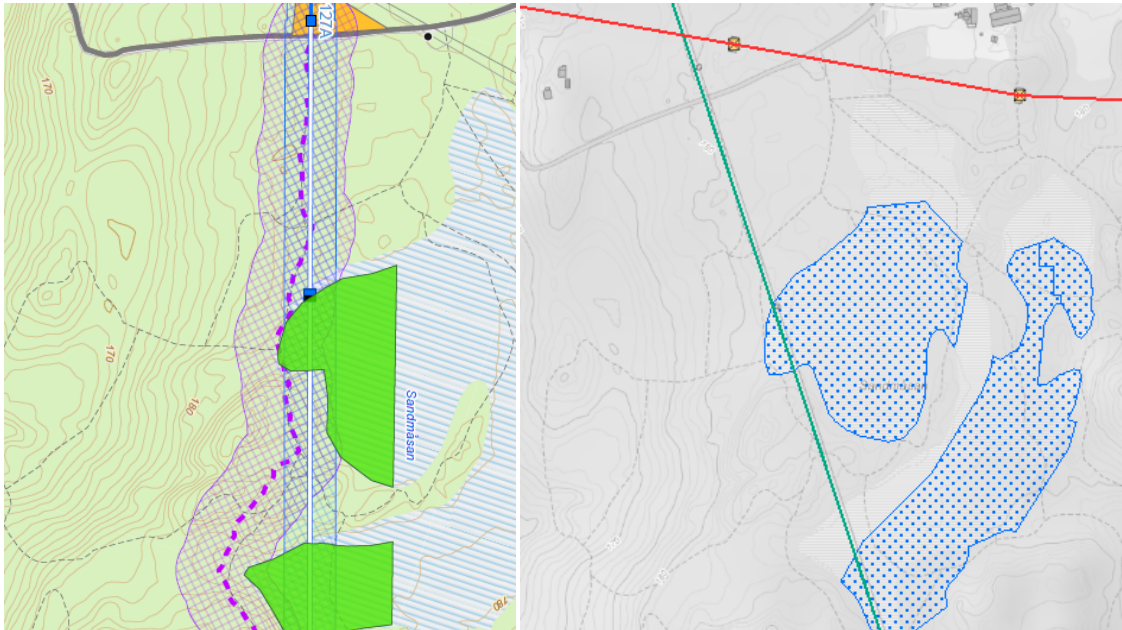
3.5 Naturfare

I NVEs notat «Bakgrunn for vedtak» ble naturfare vurdert. På konsesjonstidspunktet ble det vurdert at sikkerhet mot naturfare var tilstrekkelig ivaretatt. Siden da har det blitt publisert nye kart for aktsomhetsområder for kvikkleire. Søk i NVE Atlas 9. april 2026 viser at ett mastepunkt på Sandmåsan ligger delvis innenfor aktsomhetsområdet for marin leire. I kapittel 4.2 i detaljplanen skriver Elvia at det har blitt gjennomført befaring i området, der det ble observert at mastepunktet er omgitt av berg i dagen, og at selve mastepunktet vil forankres i fjell. Videre påpekte Elvia at det er berggrunn i skrånningen vest for mastepunktet, slik at aktsomhetsområdene potensielt kun vil berøres gjennom kjøring med ATV frem til mastepunktet. Elvia vurderer derfor at naturfare i området er tilstrekkelig avklart.



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat



Figur 5: Utklipp av mastepunkt som er innenfor aktsomhetsområde for kvikkleire. Bildet til venstre er hentet fra detaljplanen (Kilde: Elvia, 12. desember 2025), mens bildet til høyre er et utklipp fra marint aktsomhetskart i NVE Atlas av 19. mai 2026.

NVE understreker at det er viktig å treffe nødvendige tiltak slik at de hydrologiske forholdene ovenfor og nedenfor inngrepet ikke blir endret. Vi forutsetter at Elvia følger «Normaler for landbruksveier» når stikkrenner, grøfter mv. blir etablert, dersom dette blir nødvendig. Videre konstaterer vi at restriksjonsområdene som er tegnet rundt Sandmåsan myrområde tilsynelatende overlapper med aktsomhetsområde for marin leire, og vi legger dermed til grunn at området ikke vil berøres av tiltaket utover tiltak ved mastepunktet.

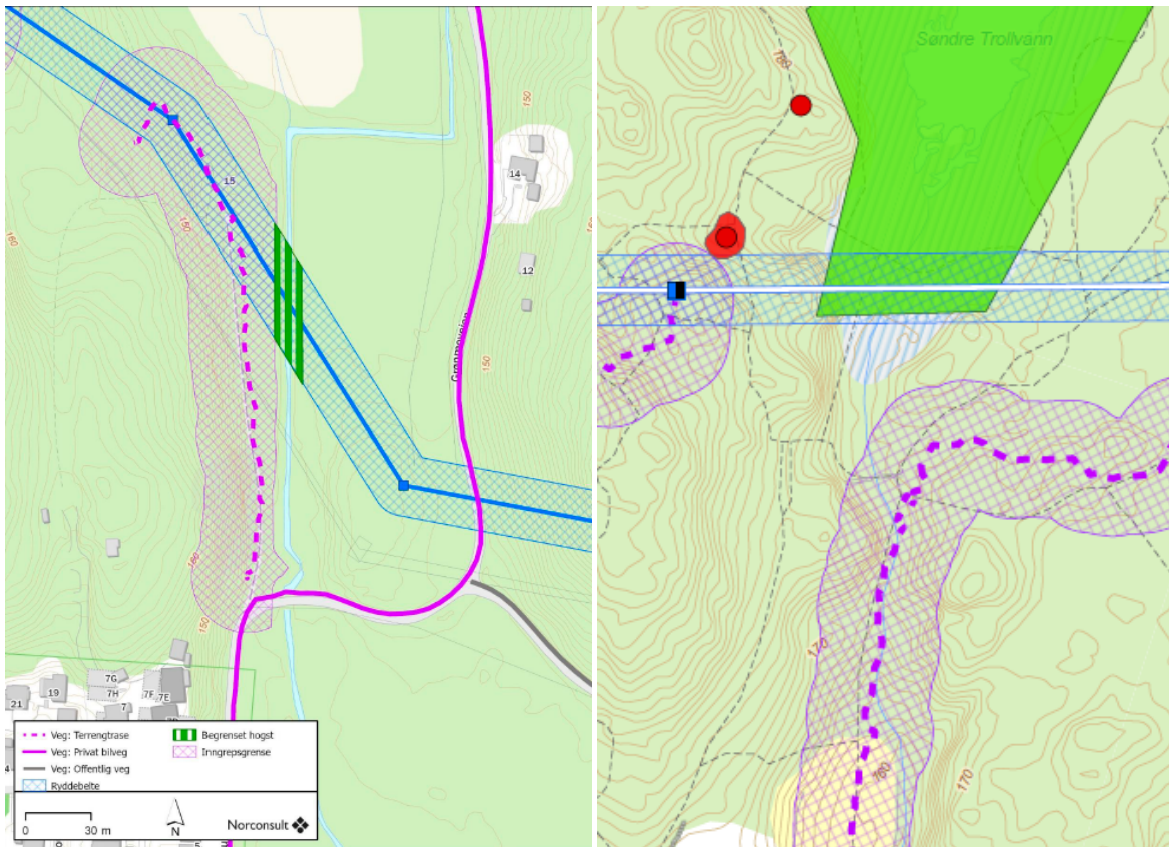
NVE minner om at det er konsesjonærens ansvar at planleggings-, anleggs- og driftsfasen tar høyde for den reelle skredfaren, og at anlegget ikke øker faren for skred eller flom for tredjepart. Vi har ingen videre innvendinger.



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

3.6 Vassdrag og kantvegetasjon



Figur 6: Bildet til venstre viser grønstripet sone der Elvia planlegger begrenset hogst av kantvegetasjon langs Raudmyrbekken. Bildet til høyre viser kjørespor i lilla stiplet linje der Elvia planlegger å krysse utløpsbekken for Søndre Trollvann med ATV for transport av personell. Kilde: Elvia, 12. desember 2025.

I detaljplanens kapittel 4.5 skriver Elvia at det ikke planlegges fysiske tiltak i vassdrag som krever egen tillatelse iht. forskrift om fysiske tiltak i vassdrag, men at de planlegger å krysse utløpsbekken fra Søndre Trollvann med ATV for transport av personell frem til eksisterende Solbergfoss-Abildsø (se Figur 6). I forbindelse med transporten vil det eventuelt bli behov for skogrydding.

Statsforvalteren skriver i sitt høringsinnspill at hogst i kantsoner ved kryssing sannsynligvis vil påvirke kantsonens økologiske funksjon, og påpeker at dette krever dispensasjon fra vannressursloven § 11. Dette gjelder for der områdene der Elvia planlegger å krysse Raudmyrbekken og bekken ved Søndre Trollvann. Videre skriver Statsforvalteren at Elvia må vurdere alternative adkomstveier for å redusere inngrepet i kantsonen og at plan for istandsetting må beskrives.

Som svar til høringsinnspillet skriver Elvia at dere vil utarbeide en søknad om dispensasjon fra vannressursloven § 11 i forkant av anleggsarbeidene, og at denne søknaden vil inneholde en vurdering av alternative adkomstveier innenfor kartfestet buffersone slik at inngrepet i kantsonen reduseres. Søknaden skal også redegjøre for istandsetting av kantsonene etter at anleggsarbeidet er gjennomført. NVE konstaterer at det er Elvia sitt ansvar å skaffe nødvendige tillatelser etter annet lovverk før byggingen av anlegget starter.



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

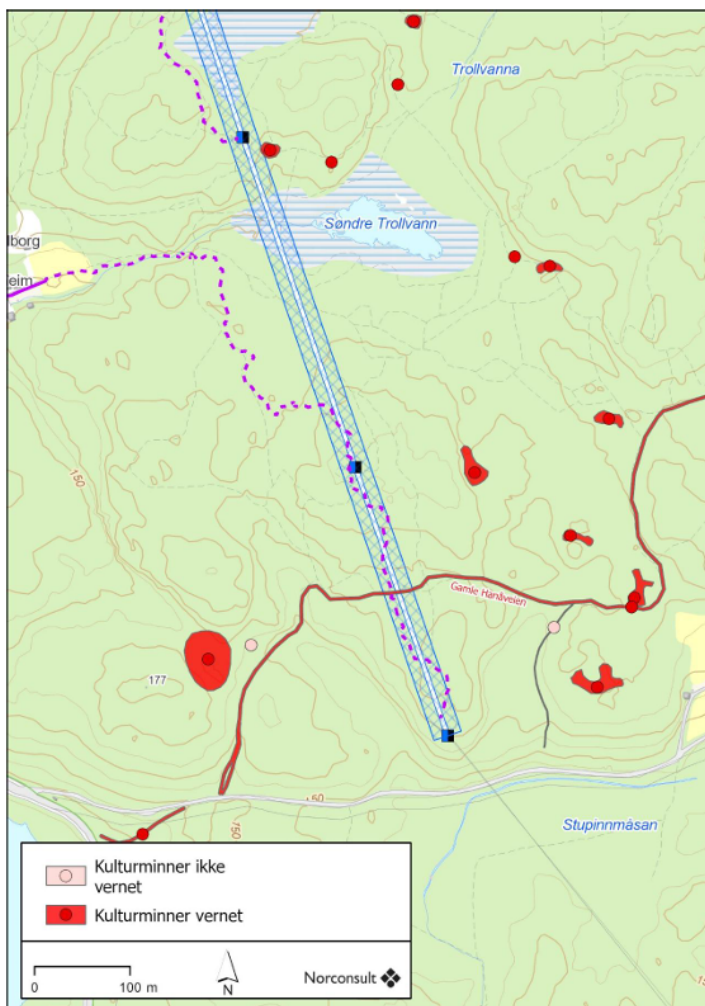
3.7 Friluftsliv

EBY ber i sitt høringsinnspill om at Elvia forplikter seg til midlertidig omlegging/tilrettelegging av stier dersom ferdselen i friluftsområdet påvirkes av tiltaket. Dette omfatter kartfestede traseer, vakthold under linestrek og tydelig skilting.

Elvia omtaler hensyn til friluftsliv i kapittel 4.7 i detaljplanen. Her skriver Elvia at det under anleggsarbeidene både over stiene, ved transport på veiene i området og ved riggområdene blir viktig å hensynte friluftsbukere. Stiene er tegnet inn i arealbrukskartet og Elvia vil sette opp skilt for varsling av anleggsarbeid ved startpunkt til stiene, og der ledningen og anleggsområder krysser turstier og utfartsparkeringer. Under strekking av line skal det brukes vakter. Elvia vil også informere friluftsbukerne om anleggsarbeid lokalt og på egne hjemmesider.

NVE vurderer at hensyn til friluftsliv er tilstrekkelig ivarettatt ved gjennomføring av tiltakene som er beskrevet i detaljplanen.

3.8 Kulturminner



Figur 7: Oversikt over kulturminner i og i nærheten av tiltaksområdet. Kilde: Elvia, 12. desember 2025.



NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

I anleggskonsesjonens post nr. 10 er det satt følgende vilkår:

Konsesjonæren skal avklare undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9 før miljø-, transport- og anleggsplanen blir godkjent.

I detaljplanens kapittel 4.6. blir kulturminner omtalt. Elvia skriver at Byantikvaren i Oslo har gjennomført § 9-undersøkelser iht. kulturminneloven, og at det ikke ble gjort funn av automatisk fredede kulturminner under registreringen.

I høringsinnspill til detaljplanen skriver Byantikvaren at det er registrert to automatisk fredede kulturminner innenfor inngrepsgrensen:

- ID304075 - et dyrkingslag datert til seinmiddelalder/nyere tid (1490-1649)
- ID324995 - Gamle Hanåveien, et automatisk fredet veifar.

Byantikvaren skriver at kulturminnene er tilstrekkelig ivaretatt gjennom restriksjonsområder og beskrivelse i detaljplanen, men ber om at Elvia søker Byantikvaren dersom det oppstår behov for at disse tiltakene fravikes. EBY ber om at det ble utarbeidet en detaljert plan for hvordan Elvia skal ivareta kulturminner, og at kulturminnene ble merket fysisk i terrenget med et materiale som ikke forvitrer. Elvia skriver at de skal kontakte Byantikvaren i forkant av anleggsstart for å avklare nærmere behov for merking av kulturminnene.

NVE viser til Byantikvarens vurdering om at kulturminner er tilstrekkelig ivaretatt i detaljplanen, og vurderer at vilkår om kulturminner er oppfylt.

3.9 Oppsummering

NVE vurderer at detaljplanen er et godt utgangspunkt for hvordan byggingen av nettilknytning til Liåsen transformatorstasjon skal foregå, og at tiltak beskrevet i detaljplanen vil være med på å begrense ulemper som utbyggingen kan medføre. NVE har i godkjenningen av detaljplanen satt generelle vilkår som dere må være oppmerksomme på. Vilrårene er presentert i vedtaksbrevet¹². NVE godkjenner ikke at Elvia gjennomfører inngrep tilsvarende landbruksveiforskriftens definisjon av «ubetydelige terrenginngrep», og minner om at detaljplanen ikke kan fravikes uten vår godkjenning.

¹² NVE-ref.: 202524943-20.